

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

Kakor strahovi šli so komaj slišno menihi Bistriškega samostana o jedne polnoči "s kora", kjer so opravili svojo polnočno uro molitve. Zaviti v dolge črne halje, "kukule" imenovane, z dolgimi in širokimi rokavi, s povešenimi glavami, resnim obrazom, vsak še zatopljen v pogovor s svojim Bogom so izginjali vsak v svojo celico. Brat je pogasil glavne svetilke po hodnikih in v petih minutah je zavladała smrtna tišina v samostanu. Menihi so plegli na svoja trda ležišča, da dobe do jutranje zarje še nekoliko spanja za težko delo prihodnjega dneva.

Tudi po Borovnici, vasici pred Bistrom, so vaščani mirno spali in nihče ni opazil, kako se je dolga vrsta jezdecev pomikala po cesti iz "Pekla" mimo Borovnice proti

Bistri. Bila je to vojska Ižanskega grofa, katero je vodil žid Braun, da dobi s silo nazaj "svoj ukradeni biser."

Brat vratar je ravno zopet zaspal, ko začuje čuden ropot in šum pred cerkvijo. Prestrašen, v pol spanju, plane k oknu, da vidi, kaj je.

Ni videl veliko, kajti bila je tema kakor v rogu. Vendar se mu je zdelo, da vidi veliko temnih postav pred cerkvenimi vrati. Zdi se mu tudi, kakor bi videl veliko svetlih sulic.

"Kaj je to?" si misli. "To morajo biti vojaki. — Toda kdo bi to bili? Kaj hočejo tukaj ob tej uri. Ako je to cesarjeva vojska, zakaj so prišli mimo Bistre? Glavna pot vodi črez Vrhniko! —"

Toda ni mu bilo treba dolgo premišljevati, kajti v tem že začuje trkanje na samostanska vrata.

"Adabold, ti vzameš moje poveljniško mesto tukaj v cerkvi, dokler jaz ne obracunam s "kutarji". Glej, da Braun ne pobere vse dragocenosti za se. Zlati kelih in enake dragocenosti to je moj plen! Si razumel?"

"Da gospod!"

"Dobro! Tudi ti dobiš delež, ako dobro opraviš. Počakajte me v cerkvi. Pošljite stražo, ki naj pazi na patrona Kogoja."

In z desetimi vojaki je čakal pred portom, da mu odpre vratar samostanska vrata.

Ko je vratar začul trkanje na vrata in več možkih glasov, se je prestrašil. Obšel se je za silo in hitel klicat služabnike, ki so spali na drugem koncu samostana.

Služabniki so prestrašeni skočili po koncu, se oblekli in oborožili in potem hiteli na porto.

"Večje število oboroženih ljudi je pred samostanom. Pred cerkvijo sem čul močne udarce, kakor bi kdo razbijal cerkvena vrata", sporoča vratar patru Janezu, ko ga je poklical.

"Pojdi gledat, kdo je in med tem časom pridem sam doli."

Brat je odhitel nazaj na porto, kjer se je čulo vedno močnejše in močnejše trkanje. Tudi iz cerkve ven in pred cerkvijo je šum naraščal, tako da so se začeli menihi dramiti in okno za oknom po samostanskem dvorišču se je posvetilo v znamenje, da menihi vstajajo.

"Kaj ste vsi kutarji pomrli?" zakriči grof Wikbert nad vratarjem, ko je odprl malo linico pri vratih in vprašal kdo je zunaj.

"Kdo je zunaj, vprašaj? Le hitro odpri vrata! Jaz sem Wikbert, grof Ižanski in poglavar te dežele, če še ne veš. Odpri vrata in potem hitro pokliči patra Janeza, imam važne reči z njim govoriti."

Brat ni poznal grofa. Zato mu ni odprl. Vendar v tem so bili že služabniki pri vratih in tudi Pater Janez je že bil tu.

"Ižanski grof je tukaj?" pravi resno Pater Janez. "Potem nam preti nevarnost. Josip," — reče enemu izmed služabnikov. — "pojdi hitro skozi vrata zadaj za samostanom skozi gozd kakor mogoče hitro na Vrhinko in povej patronu Kogoju naj nemudoma pride sem. Povej, da je tukaj Wikbert z veliko vojsko in da je prišel najbrže da spolni žuganje žida Brauna."

V tem je prišlo tudi več redovnikov iz celic k porti.

"Kaj pa je?"

"Ižanski grof Wikbert!" samo to je odgovoril prior Pater Janez. Resni obrazi menihov so pričali, da so razumeli, kaj pomeni.

Sledilo je kratko posvetovanje, na kar je brat vratar odprl vrata in spustil grofa Wikberta in njegove vojake v sprejemno sobo, kjer so stali redovniki.

"Kaj želi Ižanski obmejni grof v tem poznem času tukaj v Bistri?"

"Takoj skličič vse svoje črne kutarje v obednico. Tam vam bom povedal, po kaj sem prišel. Povem ti še, da nisem sam, da imam seboj tristo vojakov, ki so obkolili samostan."

Na zmene se za redovnike odide iz sobe grof in za njim njegovi vojaki na samostanski hodnik. Služabniki so prestrašeni planili na vse strani.

Pater Janez je hotel imeti pojasnilo, po kaj je grof prišel in sicer po noči.

"Vse boš izvedel. Za sedaj molči in stori, kar sem ukazal."

"Pater Janez! Strašno! V cerkvi je polno vojakov, ki razbijajo oltarje, in dragocenosti skladajo v zaboje!" prihiti povedat pater, ki je čul v cerkvi ropot in šel na kor gledat kaj je.

"Kaj to zopet pomeni. Pojasnila hočem imeti?"

"Dobil ga boš takoj; saj sem ti povedal, skličič vse patre skupaj in vse boš izvedel."

"Skrij Najsvetejše!" pošepeta Pater Janez patru, ko so odhajali v obednico.

Grof Wikbert je postavil dva vojaka kot stražo k vratom, pa dva in dva je pa razstavil po hodniku.

Pater Janez je pozvonil s samostanskim zvonom in poklical patre skupaj.

Ker so čuli ropot, so zvečine že vsi vstali in tako ni bilo dolgo, ko so bili vsi zbrani v obednici.

Pater, ki je dobil ukaz rešiti Najsvetejše, je hitel po malih stopnicah, ki so vodila v zakristijo, da bi tako po naj bližji poti prišel do velikega oltarja. Toda, ko je prišel tja je videl, da so zakristijska vrata še zaklenjena. Ako jih odpre, si je mislil, da priliko roparjem priti v zakristijo in pobrati še ostale dragocenosti, predno se jih reši. Hitro plane nazaj. Vrže redovno haljo s sebe in steče po drugih stopnicah v cerkev, naravnost k velikemu oltarju. Bronasta pozlačena vratica tabernaklja so bila še nedotaknjena. Vojaki so skladali samo bronaste svečnike, križe v velike zaboje. Ker ni bil redovno oblečen, ni nihče mislil, kdo bi bil to, tako je neopaženo odprl tabernakelj. Kakor hitro je prišel, tako hitro zopet izginil. Šele, ko je izginil, opazil je žid Braun tabernakelj odprt.

"Vav, vav, okradli so me, okradli ti prokl. . . kutarji. Prepričan sem, da je moralo biti v oni omarici veliko dragocenosti."

Toda pater je hitel iz samostana skozi vratica, ki so vodila v gozdček, in od tu proč proti Vrhniki, da reši vsaj Najsvetejše.

Med tem časom so se zbrali menihi v obednici blede in prestrašeni. Z rokami sklenjenimi v rokavih so stali kot črni strahovi v dveh vrstah na vsaki strani obednice.

Grof Wikbert je sedel prešerno za mizo in se zadovoljno smehljajal. In kako bi se ne, vsaj je prišla njegova ura, da se maščuje in da si pomnoži svoje imetje.

"Danes sem tukaj, da poravnamo, kar smo si dolžni. Prišel sem, da Vas sodim. Ako vas najdem, da ste krivi, potem bodo še nocojšno noč samostanska

drevesa okrašena s svetimi menihi in jim pomagala v nebesa. Vsaj zato ste v samostan prišli, da bi hitreje v nebesa prišli. Hahaha, ali ni res? Dostikrat ste me žalili nekaznjevano. Prizanašal sem vam, ker sem mislil, da ste pravi redovniki. Ali motil sem se. Vi ste le navadni hinavci. Pomislite samo, kako me je žalil vaš predstojnik, ko me je šel tožit na cesarski dvor. Izanski župnik, ki je enaki fanatik, že plačuje globoko v mojih ječah svojo predrznost. Bajе se mu nič kaj ne dopade. Tudi ni več tako debel, kakor je bil. Hahaha. Bomo naložili malo posta tem hinavcem. Skratka, kakor sami veste, velike so hudobije, katere ste storili proti meni, obmejnemu grofu od kar sem tukaj."

"Gospod grof, mi se ne čutimo krivih. Mi smo se vedno borili samo za pravico in resnico!!" odgovori odločno pater Janez.

"Le počasi, častiti pater Janez, le počasi! Ali je to pravica, da se mešaš v mojo posest? Da mi ščuvaš moje kmete proti meni? In da me greš celo tožit potem k cesarju? Mene, obmejnega grofa? Gospodarja cele Karantanije?"

"To je bila moja dolžnost. Krivice, katere si storil nad ubogim ljudstvom so kričale do neba!"

"Hahaha! Poglejte ga, sedaj mi hoče še pridigovati!!"

"Odločno oporekam v imenu cele samostanske družine, da si nas napadel ponoči! Sklicujem se na pravice, katere je cesar dovolil Bistriškemu samostanu. Pater Benedikt, prinesi cesarsko listino iz arhiva."

"Je ni treba! Je ni treba! Danes sem tukaj jaz vaš cesar in povem vam kratko, da boste viseli vsi, predno pride zopet zlato solnce, katero niste vredni, gledati. Vi ste na svetu samo, da nam kalite veselje življenja!"

"Mi smo tukaj, da kažemo sebi in drugim pot skozi srečno življenje v srečno večnost!"

"Da! Da, pa neprestano rujete proti meni, svojemu sosedu, da mi šuntate moje ljudi k nepokorščini, da jih učite, da so z menoj enaki?! Ti kmetje, ta živina, pa meni enaki?! Moji bratje!? Hahaha! Ali ste že čuli toliko neumnosti?! In to neumnost vi razširjate med ljudstvom. Kmet je za to tukaj, da služi svojemu gospodarju!"

"Motiš se, gospod! Vsi smo bratje in sestre v Kristusu. Z njim smo dobili Boga za očeta in vsi smo si samo bratje in sestre, ker smo vsi bratje Jezusovi in vsi otroci nebeškega Očeta!"

"No,, no! Le jenjaj! To trobiš laliko svojim kmetom, meni teh neumnosti ni treba! Poleg vseh krivic, katere ste storili proti meni, ne daste miru še drugim ljudem. Moj prijatelj Braun ben Abba, varovanec cesarja, sloveč trgovec je prinesel težko obtožbo proti vam. Ukradli ste mu dekle, katero imate skrito in mu uropali celo njegovo premoženje."

Patri so se spogledali. Razumeii so vse. Bali so se v začetku, da bode Braun storil, kar jim je žugal. Pripravljali so se že za vsak slučaj. Toda ko je že deset dni preteklo in ni bilo nič, bili so prepričani, da se je žid premislil. Zato so odpoklicali straže, katere so imeli razpostavljene in so se čutili varne.

"Mi nismo nikogar okradli. Mi smo storili samo svojo dolžnost, ko smo se zavzeli za ubogo siroto, kristjano, ki je bila uropana svojim starišem, kateri so plemenitega rodu. Rešili smo uboge krščanske slovenske dečke, katere so Nemci nakradli po nesrečni Panoniji. Ali grof Wikbert ne ve državnih postav? Ali ne ve, da je pod smrtno kaznijo prepovedano kristjana zaslužniti? Žida Brauna bi ti moral obsoditi na smrt. Imamo dovolj dokazov, da je kriv in bomo tudi dokazali."

"Nič ne boste dokazali. Je že dokazana vaša hudobija. Rekel sem vam, da je prišel čas maščevanja in da se pripravite na smrt! Danes bom jaz govoril!"

"Ne bojimo se tudi smrti! Če hočeš našo kri, imaš jo lahko. Umrlı bomo, ker smo branili preganjano nedolžnost. Naša kri pa bo klicala po maščevanju. Vedi, grof Wikbert, da se te mi prav nič ne bojimo! Grozodejstva in hudobije, katere doprinaš, bodo enkrat tudi dosegle svoje meje, potem jo boš pa že dobil. Vedi da je še višja oblast, kakor je cesarjeva, vedi da je še en Bog nad nami. Vedi, da če ga ti tudi tajiš, ga s tem še nisi odpravil. Mi pa verujemo vanj in vemo, da če hoče nas bode tudi nocoj rešil iz tvojih rok!"

"Hahaha! Predrzen si in ošaben! No, pa te bomo že nocoj naučili. Vedi, da ne boš prvi, katerega je moj meč ponižal in najbrže zadnji tudi ne. Le nič si ne dajaj praznega upanja! Jaz se tvojega Boga ne bojim! Vedi, da ste sedaj v moji oblasti. Dvesto vojakov čaka pred vratmi, da udere v samostan na dano znamenje. Vendar predno to storim, hočem, da tu podpišeš to listino, s katero izročiš vse premoženje Bistre meni."

"Mislil sem, da obmejni grof, ki naj je tudi sodnik, bolje pozna državne postave. Toda vidim, da sem se zmotil."

"Ne ročaj se mi!" zakriči razjarjen grof in vstane izza mize in zgrabi za meč.

Toda predno more duhovnik odgovoriti odpro se vrata s silo in v obednico stopita patron Kogoj in — Kajtimar.

Ižanski grof prebledi, ko zagleda krepko orjaško postavo patrona, z oklepom, čelado in dolgim mečem v rokah. Enako je bil oborožen tudi Kajtimar.

Novo upanje je zasvetilo prestrašenim menihom. Vsi so se čudili, kako je prišel Kajtimar skupaj s Kogojem in kako je mogoče, da je Kogoj že tukaj, vsaj je bilo komaj dobre pol ure, od kar je odhitel služabnik po njega.

Vendar stvar je bila ta. Kakor skoraj vsaki dan, tako je Kajtimar tudi to popoldne odšel proti Kogojevi graščini obiskat svojo varovanko Bronislavo. Nocojšni večer se je pa nekoliko dalje zamudil, ker so se odpeljali v Ljubljano. Skrbelo je sicer Kajtimara, kako se bo iz-

govoril pri prefektu, ker ni prišel o pravem času in bal se je že, da ne bode dobil več dovoljenja iti h Kogojevim. Vendar Kogoj ga je tolažil, da bode vzel vso krivdo nase. Tako je prišel domov še le malo po polnoči. Ravno je hotel pa oditi v hišo za dijake, ko se mu zazdi, da čuje peket konjskih kopit. Posluša. — Glas prihaja čez močvirja od nasprotne strani. Kdo bi tam jezdil? Posluša. — Da, res je! Jasno čuje veliko konjskih kopit. Kdo bi to bili? Strah ga je preletel. Vendar je že hotel iti spat, ko se spomni žuganja Braunovega.

“Kaj ko bi bil to Ižanski grof z Braunom?”

Hitro skoči v hlev po konjā, vrže nanj sedlo in ga požene proti Borovnici.

Toda ni bil še daleč, ko opazi v poltemi črno četo, ki se počasi in previdno pomika naprej. Hitro obrne konja in

zdirja nazaj. Pred poslopji se skrrije v grmovje, da vidi, kdo so ti jezdic. Tu vidi, da se celo truma vstavi zunaj vasice Bistre. Dva jezdeca sama gresta naprej.

Ko sta šla mirno mimo njega, čul je, ko je jeden izmed njih rekel: “Zdajle so ravno polegli ti kutarji in zopet zaspali. Izvedel sem, da vsako noč vstajajo in opravljajo svoje molitve od polnoči do jedne. Ti norci!”

“Da, vse je tiho in samostanska okna so temna.” pravi drugi.

Kajtimar je spoznal žida. Vedel je vse.

Jezdeca sta si malo ogledala samostan in potem odjahala nazaj k čredi. To je dalo Kajtimaru priliko, da je pognal z vso silo svojega konja proti Vrhniki, klicat patrona. In tako se je zgodilo, da sta bila v dobri uri nazaj v samostanu. In sicer ravno o pravem času.

(Dalje prih.)

MOJA ZVEZDA.

Mati Elizabeta.

Glej, na krilih srebrnojasnih
mesečina je priplula,
in na nebni svod nasula
božja roka zvezd je krasnih.
Ljubko-milo zró z višave
in šepčejo pozdrave.
Kje pa ti si, zvezda moja,
zvezda mila moje sreče?
Kje so skrivna pota tvoja?
Daj, odpri oko blesteče!
Pa, zaman te zgoraj iščem,
na visoki nebni svod
ni postavil te Gospod,
ti goriš le pred svetiščem.
Večna luč, ti zvezda moja,
sveta je naloga tvoja:
pred oltarjem ti ogrevaš,
Kralja večnosti obsevaš,
njega čuvaš dan in noč.
Mnog poljub hvaležnovroč
pred oltar vzhiteva sveti;
tebi dano ie obieti

njega, ki ga ljubim jaz,
vedno zreš v njegov obraz,
v kelih svoje žarke liješ,
krog monštrance venec viješ,
zvezda moja, večna luč.
Ni mi vedno razumeti
zvezdic tam na nebni svodu;
a, kar žarki tvoji sveti
govoré mi o Gospodu,
mi v globine duše gre.
Ti si zvezda moje sreče,
ti mi k srcu govoriš,
v dneh veselja, v dneh nesreče
me tolažiš in krepiš.
Sveti, sveti zvezda moja
pred oltarjem noč in dan,
vence spleta luč naj tvoja,
pevaj slavospjev krasan.
Zvezda sreče, v svitu tvojem
dan življenja naj mineva,
žarek tvoj v očesu mojem
v zadnji solzi nai odseva.

ALI JE BOG?

Dalje.

Le nekatere zglede hočemo navesti, ki jasno kažejo, da stvari, ki nimajo niti najmanjšega razuma, vendar vedno to vrše in store, kar je zanje najboljše, z drugimi besedami: da skušajo gotovi cilj doseči, če tudi ne razumejo tega cilja.

Rastline nimajo razuma, kajneda, to je jasno in gotovo.

Dobro!

Kakor živaljstvo, tako skuša tudi rastlinstvo ohraniti svojo vrsto, svoj rod po gotovih načelih in tako modro in urejeno, da mora človek občudovati modrost, s katero se vse to vrši. Toda rekli smo, da te stvari, živaljstvo in rastlinstvo nimajo razuma.

Za primer vzemimo rastlino, katera raste na dnu potokov in jarkov, imenuje se Vallisneria. Ta rastlina spada med dvodomne rastline, t. j. take, ki imajo med seboj moški in ženski spol. Kaj se to pravi?

Predno rastlina rodi sad, cvete. Toda ne vsak cvet ima namen, da se iz njega razvije sad. Mnoge rastline imajo dvojne vrste cvetov: moške in ženske. En cvet se razvije samo, da da cvetlični prah, ki se nabere na cvetličnih prašnikih. To imenujemo moški cvet. Ženski cveti pa ta cvetlični prah sprejmo in se s tem oplode in rode sad. Veliko rastlin ima obe te dve različni vrsti cvetov na enem in istem steblo. So pa rastline, katerih eno steblo ro-

di samo ženske, drugo samo moške cvetove, in take rastline imenujemo dvodomne.

Morda, dragi čitatelj, o tem še nisi nikdar slišal in morda neverjetno zmajaš z glavo. In vendar je to dognano in dokazano dejstvo. Morda vprašaš, kako se pa more potem dvodomno cvetje oploditi. Prav lahko! Poglej, kako modro je neskončni Stvarnik to ustvaril. Ta prašek, katerega ima moški cvet, vzame veter in ga raznaša po drevesu ali po vrtu ali po gozdu. Tudi čebelice in metulji raznašajo te prašek, ko srkajo sladki med iz cvetlic. Cvetlica jim da sladkega medu, za plačilo morajo pa vzeti sadnega praška, ki se jih je prijel in ga nesti do drugega ženskega cvetja in s tem pomagajo oplodenje.

Večina rastlin cvete zgodaj v spomladu. Zakaj? Zato ker drevesa še nimajo veliko perja, da veter tako ta prah lažje raznaša od cveta do cveta in se ga kolikor mogoče veliko porabi v namen, za katerega je ustvarjen in, da ga kolikor mogoče vsaki ženski cvet dobi.

Ta cel način oplodenja se posebno lepo razvije pri tej podvodni rastlini Vallisneria. Ta rastlina raste pod vodo. Kako more potem veter prenesti cvetni prah? Morda za to poskrbi voda? Ne! Voda bi uničila ta prašek.

In tu vidimo to krasno modro ureditev, katere ne moremo razumeti, drugače, da

priznamo neskočno modrega Stvarnika, ki je po svoji neskončni modrosti vse to tako uredil.

Ko začne ta rastlina cvesti pod vodo, razvijejo se iz ženskega cveta dolgi izrastki, kakor zvite niti. Te niti zrastejo tako visoko, kakor je globoko voda. Ko pridejo na površje se odpro. Te niti so ženski prašniki, ki imajo namen sprejeti od vetra oplodilni cvetlični prah možkega cveta.

Možki cvet te rastline enako cvete pod vodo in je prav taki kakor ženski, samo da je nekoliko manjši. Toda predno se te cvet popolnoma odpre, se naenkrat potegne in zraste na tenkem stebelu zopet tako visoko, kakor je voda globoka in se na površju vode enako lepo razcvete. Tudi so te stebelca veliko daljša in tanjša, da jih tako voda lahko pregiba med ženskimi cveti sem in tja. Tako pridejo ti možki cveti popolnoma skupaj s ženskimi in najmanjši veterček je dovolj, da prenese prah iz možkega cveta na ženski. In glej čudo! Kakor hitro je ženski cvet sprejel cvetlični prah, se takoj zapre, dolga nit se zvije skupaj kakor vijak in rastlina se potopi zopet pod vodo in tam rodi sad prav na dnu vode. Možki

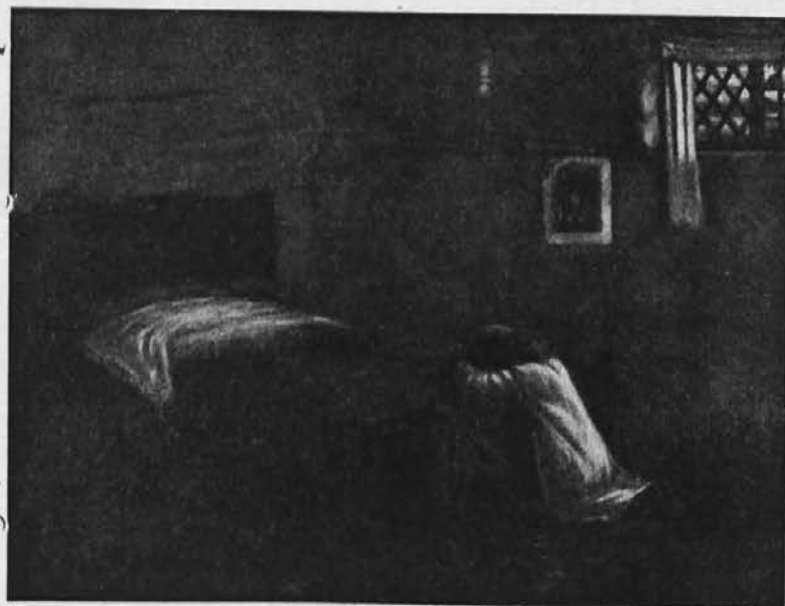
cvet pa, ko je zgubil prah, zvene in pogine.

Kdo ne vidi v tem modrosti, ki je vse to uredila? Da bi rastlina, ki je vendar samo mrtva stvar, ki nima razuma, vse to tako lepo uredila? Čitatelj moreš to vrjeti?

In posebno pomisli: zakaj sta oba cveta pognala iz vode? Da sta se oplodila! da sta poskrbela za ohranjenje vrste, za ohranjenje cvetlice, ki jo mi imenujemo: Vallisneria. Da bi mrtva, nerazumna stvar storila kako stvar v kak poseben namen? da bi samo od sebe pognala tako visoko, kakor je voda? in sicer ravno o pravem času, oba cveta, možki in ženski obenem? In da je to samo od sebe? da je to naredila mrtva narava? Ta narava, ki je kamenje, ki je voda, ki so sestavine?

Ali se more misliti, da je to samo slepi slučaj? In da se ta “slučaj,” vsako leto že toliko tisoč let pri tej edini rastlini tako lepo in natančno ponavlja? Moreš to misliti? moreš to verjeti?

Ne! lep dokaz je zopet ta rastlina da je svet moral ustvariti nekdo ki je bil zelo, zelo moder, da neskončno moder in to neskončno modro “bitje” imenujemo z eno besedico — “Bog.”

Lahko noč, Jezušček!

JEZUŠKOV STOLČEK

F. V. P.

V hiši Marko Flavija, rimskega častnika v Jeruzalemu, je bilo veliko vznemirjenje in potrnost. Dveletni prvorojenec je bil vsled padca na kameniti tlak smrtno poškodovan. Poklicanih je bilo več zdravnikov k posteljici nežnega bolnika. Vsak je pa skomiznil z ramami in izjavil, da dete ne bo moglo hoditi če tudi ozdravi. Sužnje, katerih je bilo veliko v Flavijeji hiši, so bile silno potrte vsled te novice, kajti ne le, da so otroka ljubile, temveč zato, ker so vedele, kako silno bodo kaznovane. Ako se dotična sužnja, katera je bila premalo pazljiva sama ne javi, čaka jih strašno bičanje. Nobeni dokazi, nobeno tajeje ne bo nič pomagalo, da bi se obranile strašne kazni. Prestrašene so tekale semtertje in vprašajoče so se spogledovale. Ustnice so jim trepetale groze, kajti predobro jim je bilo znano, da bi bila zamanj vsaka prošnja za usmiljenje.

Ko je Marko Flavij izvedel, kaj so židovski in arabski zdravniki izjavili o položaju otroka je postal divji in je kar norel jeze in obupa.

Zapovedal je takoj vse sužnje bičati in jih potem pribiti na križ, po rimski navadi.

Že je bil izdan ta grozni ukaz, kar je slučajno prišla v Flavijevo hišo judovska deklica, Judita, zaupna služabnica Prokle, žene deželnega poglavarja Poncija Pilata. Silno so se blagi deklici smilile njene

prijateljice Flavijeve sužnje. Prosila je evnuha, ki je bil oskrbnik cele hiše, naj jo nenudoma pelje k Emiliji, hišni gospodarici. Emilija je imela svojega malčeka v naročji in njene oči so bile rdeče radi obilnega jokanja. Prokla je bila njena dobra prijateljica in tako je poznala tudi Judito, ki je bila že večkrat s svojo gospodarico v častnikovi hiši.

"Oh Judita", je vskliknila, ko je deklica vstopila, "povedali so mi, da bo ostalo moje dete vedno hromo če tudi ozdravi. Noge so zanič! Pri bogovih, zakaj sem ga rodila!"

In nov potok solz se ji je vлил iz oči, solz skrajne žalosti in obupa. Tudi dete je streslo glavico, da so skoraj zašumeli zlati kodrčki in je milo pogledalo deklico Judito. Stegnilo je svoje nedolžne ročice proti nji, kakor bi ji hotelo povedati, koliko trpi.

"Plemenita Emilija," je nežno izpregovorila Judita, "zdravniki se tudi zmotijo! Kaj mi daste, če vašega sinčka zopet ozdravim?"

Častnik Fabij je stal za zastorom pri oknu in je ves pogovor slišal. Na Juditino vprašanje, je stopil na sredo sobe. Ker je bil tisti dan v službi in je le vsled boleznii svojega deteta si vzel dopust, je bil v popolni v vojaški opravi, zato so njegove ostroge glasno žvenketale in luskasti oklep se je bliščal v odsvitu le-

Angel Varuh.

stencev, ki so bajno razsvetljevali razkošno opremljeno dvorano.

Strastno je vskliknil: "Kaj bi ti dal — in to še vprašaš? Tvoje vprašanje je res židovsko, toda dam ti vse, prav vse, kar premore moja hiša."

Judita je pobledelela pri tem strastnem nastopu Marka Flavija, toda takoj se je zavedla in pogumno odgovorila: "Plemeniti Flavij — če bo tvoj sin zdrav, ali prekličješ kazen, ki si jo izrekel nad svojimi sužnjami?"

Rimljan se za trenutek zamisli, kakor bi hotel izvedeti namen priproste Judinje, boječ se kake zarote proti njemu. Med tem se je pa ozrl na svojega otroka.

"Kakor sem rekel in moja beseda velja!" je naposled izpregovoril in Judita je naglo zapustila sobo. Dobro je vedela za sužnjo, katera je pazila takrat na otroka, ki je tako nesrečno padel. Bila je slučajno takrat v palači. Stara služabnica, sužnja, je bila, ki je pazila na otroka, ko so drugi bili pri obedu. Starka ni več videla dobro in otrok ji je padel iz oslabelega naročja, ko je starka nekoliko zadremala.

Po tihi in ozki ulici je hitela Judita proti griču, kjer je stala skromna hiša. Na terasi je sedela ženska in čitala iz knjige. Ko je stopila deklica pred njo, je vstala in njen lep, plemeniti obraz je molče izgovarjal Juditi — prisrčni "dobrodošla!" Žena s plemenitim obrazom je poslušala z zanimanjem Juditino pripovedovanje o častnikovem dečku in nesreči. Polna usmiljenja in sočutja so bila njena lica ob pripovedavanju, kaka usoda čaka vse sužnje v Flavijevi hiši, če deček ne ozdravi.

"O, domina! (gospa)" je vskliknila Judita in pokleknila ter prijela njeno lepo mehko roko, "ti mi boš pomagala! Vem, da ne bodeš zavrгла moje prošnje! Tvoj Sin biva tukaj pri tebi in samo njegova beseda zadostuje — in otrok Flavijev bo ozdravljen." —

Naša ljuba gospa se je nasmehnila, kakor se nasmehljajo angeljčki in položila je svojo roko na črne kodre judovski deklici. "Otrok moj, ne vem, kje je sedaj

moj Sin, toda stvar je nujna. Storila bom, kar bi mi tudi On storiti rekel, če bi bil tukaj. Tukaj je stolček, katerega je Jezus sam naredil, ko je bil še deček in na katerem je tako rad sedel. Vzemij ga in ga nesi k malemu Marku in med tem bom jaz molila." —

Judita je poljubila roko ljubljene Materi, vzela je priprosti leseni stolček in hitela k častnikovi hiši. —

Smrtna tišina je vladala v hiši. Sužnje so v svojih, ječam podobnih spainicah brezizrazno strmele v daljavo v groznem strahu, kdaj jih bodo bičali in križali. Surovi evnuh je stražil ob vratih. —

Judita se je priključila Emilijinim sobanam in čula je slaboten jok bolnega otroka. Flavij je sedel še vedno v svoji vojaški opravi v naslonjaču in podpiral z desnico svojo razgreto glavo.

Tudi Prokla cesarskega namestnika žena je bila navzoča in je tolažila svojo prijateljico Emilijo. Silno se je začudila, ko je videla svojo dekle Judito, ki je vstopila, noseča v rokah mali stolček, na čegar naslonjaču so bile naslikane glavice angeljčkov.

Judita se je pa molče poklonila svoji gospodarici in na to Emeliji, potem je pa rahlo vzela otroka materi iz naročja. Položila ga je na mali stolček. Oj čudo! Dete je vskliknilo, da so stariši nehote in prestrašeni odskočili s svojih sedežev. Toda že v tem trenutku se je dete nasmehljalo in pogumno zastavilo svoje debele nožice v preproge in zletelo v naročje začudenemu očetu. —

Še tisti večer je Prokla, Poncija Pilata žena nežno objela svojo služkinjo Judito in jo prosila: "Pelji, takoj me pelji k Jezusovi materi! Tudi jaz hočem biti njegova učenka — kakor sta že postala Marko Flavij in Emilija!" —

Vse sužnje Flavijeve hiše so bile naslednjega dne oproščene.

"Tvoje hčere vdane smo, o Mati!" so klicale in ji zvesto sledile leto osorej na Njeni najzalostnejši poti — za Sinom — na Golgoti. —

“Sv. maša je prosilna daritev”, pravi katekizem jako pravilno.

Sv. maša je vedna daritev nove zaveze, pri kateri se Gospod Jezus neprenehoma daruje za nas svojemu nebeškemu Očetu.

Sv. maša je nekrvavo ponavljanje velikega petka, strašne krvave daritve na sv. križu. Gospod Jezus je v svoji ljubezni ustanovil to daritev, da bi bil vedno naš posredovalec med nami in našim Očetom v nebesih.

Zato pri sv. maši Gospod Jezus sprejema naše prošnje, ter jih predlaga svojemu Očetu, da jih usliši.

Ako se tudi mi zatečemo k svojemu Bogu, kaj če mi dvigamo svoje roke, svoje oči k Bogu, ko so pa tako grešne! Kako moremo upati da nas bode uslišal ljubi Bog, ko je pa naše srce tolikrat spojeno s sovražnikom božjim, s hudičem, tako mrzlo, tako polno grešnega blata. Ne! Če pomislimo svojo grešnost, kako, da, kako moremo upati, da bodo naše prošnje naše dopadanjenje pred neskončno svetem, pa tudi neskončno pravičnem Bogom?

Zato pa je Gospod Jezus rekel svojim

učencem: “Karkoli boste prosili mojega Očeta v mojem imenu, vse vam bode dal. Prosite in boste sprejeli.” In to nalogo sprejema in vrši Gospod Jezus pri najsvetejši daritvi sv. maše. Zato pa mašnik lepo in primerno prednaša z razpetimi rokami molitve in prošnje pred božje obličje, toda vsako zaključí z besedami “Per Dominum nostrum Jesum Christum.” — “Po Gospodu našem Jezusu Kristusu.” — Ne mi sami te prosimo tega in tega! Ne! — Po Gospodu našem Jezusu Kristusu tvojemu sinu.

In pri povzdigovanju ga dvigne mašnik v sv. hostiji visoko med nebo in zemljo, kot žrtvo za grehe in kakor priprošnika za usmiljenje!

Zato kaj čuda, da imamo katoliki sv. mašo v toliki časti in tolikem spoštovanju, da jo smatramo za najboljši način molitve in priprošnje pri Bogu.

Tega prepričanja je tudi društvo krščanskih mater. Zato predpisuje poleg dnevne društvene molitve tudi mesečne sv. maše. Poskrbeti hoče krščanskim materam, društvencam vsaj vsak mesec po eno milost sv. maše. Tako se društvenice udeležijo vsaki mesec toliko sv. maš, ko likor je podružnic tega društva, katerih je pa gotovo veliko nad tisoč.

Poleg teh mesečnih sv. maš pa mora društvo poskrbeti sv. maše za ranjke članice in sicer eno takoj ob smrti kot osminno eno pa vsako leto za vse skupaj. Poleg tega se pa spominja tudi pri mesečnih sv. mašah vseh ranjkah sester in njih družin. —

Kako se marsikateri materi zgodi, da je popolnoma pozabljena od svojih otrok takoj, ko zakrije črna zemlja njeno krsto. Otroci imajo vsak svojo družino, mož tudi ne misli na to, tako se ne zmoji niti enega Očenaša več za njo, ko mašnik zadnjega zmoji pri pogrebu.

In vendar bomo najbrže vsi potrebovali pomoči. **Ako nas pravičnost božja** j šlje, da se očistimo kakor zlato v ognju. O kako si bomo želeli **hladila sv. maše**, hladila presv. krvi Jezusove. Pa če ne bode nikogar, ki bi ga nam naklonil? Ako bomo pozabljeni od vseh?

Imaš svojo mater v večnosti. Tako te je ljubila! Toliko za te storila. Morda te je umirajoča prosila, kakor sv. Monika sina Avgustina: "Spominjaj se me pri sv. maši!" — Toda ali moliš za svojo mater? Koliko sv. maš si že daroval, darovala za to svojo ubogo mater?

Da, kako pozabljamo tudi svoje najbližje sorodnike pri svojih molitvah.

Vidiš, slovenska mati! Imamo društva, jednote, kjer si zavarovana za bolezen in za smrt, oziroma si sama zavarovana samo za bolezen, ker za smrt so zavarovani tvoji otroci, tvoja družina. Oni bodo imeli korist od te posmrtnine.

Ako toraj skrbiš za posmrtno podporo

Tretja nedelja meseca septembra je nedelja Marije, Matere sedmerih žalosti. — Veste kaj, slovenske matere, naredimo jo za letos v pravo materino nedeljo — "mother's Sunday." — t. j. ta dan naj bode posvečen molitvam za one katoliške matere sveta, ki danes jokajo za svojim sinom vojakom, morda že ubitim junakom, morda težko ranjenim, morda umirajočim daleč, daleč v tujini, na bojnem polju, morda borečem se za svoj dom in svoj narod! —

Zato nasvetujemo:

1. ta dan naj matere pri društvenem cerkvenem zboru opravijo posebne molitve za te žalostne matere.

2. sv. obhajilo naj se daruje za nje, da bi jih Bog potolažil v njih težki poskušnji in jim pomagal nositi težko gorje, katero jih je zadelo.

3. ta dan naj bi se obiskale take matere po naselbini in se jih tolažilo,

4. naj bi se priredile posebne pobožnosti v cerkvi in posebne slavnosti v dvorani v čast tem materam.

za svoje, ali ni glede tebe same še bolj potreba, da se zavaruješ sama sebe? Poskrbiš, da se te bode kdo spominjal? da bode kdo molil za te?

In glej taka jednota, tako društvo, ki daje tako posmrtnino, ki je v korist članom samim — je za te društvo krščanskih mater. To društvo bode obstalo najbrže, dokler bode stala katol. cerkev. In tako dolgo bode to društvo vedno vršilo svojo dolžnost — opravljalo bode sv. maše za ranjke sestre.

Mati, pomisli, ali ni tudi ta namen materinih društev vreden, da se mu pridružiš? Matere, žene, ako se združujete v svetne jednote in društva, ali ni še večje važnosti, da se organizirate v svoja materina društva in si poskrbite duševne posmrtnine za se? za oni strašni čas, ko boste klicale: "Usmilite se me, usmilite se me vsaj ve tovarišice moje!?"

Matere, žene, pomislite nekoliko!

Matere, kaj pravite na to?

Tretja nedelja meseca Septembra je glavni praznik društev krščanskih mater. Za ta lepi dan, **matere društvenice**,

1. pripravite se s pobožnostjo sedem nedelj, ali vsaj 7 dni!

2. prejmite to nedeljo gotovo sv. zakramente.

3. zlasti pa delajte, da se ta dan kolikor mogoče novih članic, zlasti mlajših žena in mater, pridružijo vašemu društvu.

Kjer še ni materinega društva, ali bi se ne dalo ustanoviti na to nedeljo? Č. gg. poskusite! Kjerkoli se je to društvo ustanovilo in se dobro vodi je pravi blagoslov in sreča za celo župnijo!

— Za to nedeljo pa, matere, ali bi ne mogle pomagati naš Marijin list — Ave Maria — razširiti še dalje! v še več slovenskih hiš? Ali bi ne hotele tega dneva proslaviti na ta način, da bi pridobile novo naročnico na list Ave Maria? — Poskusite! Dobra volja vse premore! Where is the will, there is the way! — Imaš, mati, žena to "will" — voljo? Dobro, potem imaš tudi "way" — način!

ZA STARO PRAVDO!

ZA LIST "AVE MARIA" SPISAL PROSTOVOLJEC JUGOSLOVANSKE VOJSKE, VEKOSLAV RIBIČ.

Neznansko smo se slovenski prostovoljci iz vseh krajev Zjed. Držav Sev. Amerike razveselili 7. številke (marca meseca) cen. lista "Ave Maria." V prelepem članku "Najprej zastava Slave!" ste izpregovorili, g. urednik, besede vseh zavednih Slovencev in Slovenk. Članek je prišel v pravem času na dan! Cel svet se kreče v novem pravcu; vse kar je gnilega propada in mora propasti. Najbolj gnila in zanikerna in krviželjna država je pa "naša" Avstro-Ogrska monarhija! Avstrija je kopala grob Srbiji — Hrvat-ski, in posebno globokega je izkopala za delavski in pridni narod slovenski! Grobovi tulijo v Galiciji, v Karpatih, na Drini in Savi in Donavi — grobovi slovenskih junakov tulijo po maščevanju posebno ob naši Soči s jugoslovansko **krvjo** prepravljeni! Glas mrtvih slovenskih mož in mladeničev, vdov in sirot, mater in nevest se čuje na konec sveta! Glas mrtvih, je glas naroda našega. Ta glas je vstajenje naše! Prihajamo iz vseh delov sveta, da maščujemo nedolžno slovensko kri: iz velike slovanske matere Rusije, Italije, Francije, Egipta, Avstrije, in Nove Zelandije, Canade in mogočne Severne Amerike. Čitali smo nadalje prisego slovenskih visokošolcev na Dunaju; prisego dano slovenskemu narodu v roke našega apostola jugoslovanskega velikega naslednika nesmrtnega našega bojevnika Dr. Janeza Ev. Kreka, o katerem bo zgodovina govorila in za katerega veljajo stih Medveda:

"Izgine solnce, kadar luna
zvezda pripelje milijone —
a solnce tvojega imena
nikdar Slovincem ne zatone."

Prisega slovenske mladine na Dunaju je smrtni udarec Habsburgovcem. Kdo

še živi na tem svetu, ki bi mogel ostati hladnokrven pri teh besedah: "Domovina Mati! Čuj prisego našo! za pravico naše zemlje, za svobodne grobove dedov naših, za svobodne vode in svobodno morje. Za svobodne gore in polja pod njimi, za solnce svobode naše — polagamo na vzvišeni žrtvenik svojega naroda vse svoje upanje in vso svojo mladost in vse svoje delo, svoje besede, poslednji glas, poslednje utripanje svojega srca, poslednji svoj dih. Nima muke, ki bi nas oplašila, ne preganjanja, ki bi nam iztrgala iz srca zahtevano objavljenje v majski deklaraciji!

Verujemo z vsem ognjem svoje mladosti v našo bodočnost, verujemo v našo svobodo, verujemo v moč pravične jugoslovanske ideje in živimo in umiramo za naš veliki cilj!

Na Dunaju 2. decembra 1917."

In Ti slovenski mladenič v svobodni Ameriki, — Ti se še nisi odločil? Ne veš li, da suženjstvo je nedostojno ljudi? **Bodi brez strahu — ker roka Gospodova je znami!**

Z zaničevanjem in preziranjem in proklestvom glej na vsakega ki Te izdaja! Šušteršiči ne morejo in ne smejo več živeti med nami!

Tvoj narod je v domovini spregovoril da noče več verig in nagobčnika!

Samoupravo in svobodo zahteva!

Velika ruska revolucija, Vaš slavljeni predsednik Woodrow Wilson, herojska Francija in demokratična Velika Britanija, in — Italija, — pripoznajo danes i malim narodom pravico svobodnega razvitka in vladanja po svoji volji! Kako poje Fr. Šubert:

Smelost je v duši, v licu žar, v pesti
nam levja sila;

zemlja ti sveta, naša moč vedno te bo
branila!

Koder nasilnost tre duha,
tam se pogum naš vžiga,
tam roka naša rodu v bran svobode
por dviga!

Moško korakajmo naprej
domu na čast i slavo,
z geslom "za Svobodo" "ne vdajmo se"
Sokol leti v višavo! za geslom za
Slovenijo

živi se ne damo!

In še nekaj naj Vam povem kar Vas
bo morda vse zanimalo. Srbska vojska je
edina vojska na svetu ki se drži svojih
starih običajev, slovanskih narodov, srb-
ska vojska — moli. Moli pred jedjo in
po jedi — pred bitko in po bitki. "Oče
naš. . . ."

Ima nas iz vseh koncev sveta! Najbolj
bojeviti so iz Rusije, posebno tista divi-
zija ki se je borila proti Bolgarom v Do-
bruži.

To so ti junaki! Strah in trepet so-
vražnikom. Lahko že govorimo o jugoslo-
vanskih divizijah na macedonskem bo-
jišču!

Premišljuje stara grešnica Avstrija, ka-
dar čuje preko rogov naše pesmi in him-
ne: "Naprej zastava Slave!" "Lepa naša
Domovina" in druge slovenske koračnice
ki nam jih igrajo češki "prejšnji "avstrij-
ski") godbeniki.

Premišljujejo in ugibljejo na Dunaju
kaj jim je napraviti s temi slovanskimi
psi in izdajalci — ker povedati Vam mor-
am eno bridko resnico: Avstrija ima danes
pred Jugoslovani velik rešpekt, ker
danes mi govorimo s kanoni in strojnimi
puškami, in v domovini vedo da prihaja-
mo z ognjem in mečem nad sovražnika!

Slovinci! na branik svoje svete zemlje!

Vaš,

Vekoslav Ribič.

Krasne besede slovenskega mladeniča,
na katere smo ponosni! Tako govori slo-
venski junak. Živel!

KRASNO SPRIČEVALO.

Kakor znano je Rimska stolica na pro-
šnjo Amerikanske vlade imenovala New
Yorškega pomožnega škofa Rt. Rev.
Patricija J. Hayesa za vojaškega škofa
in mu poverila nadzorstvo in vodstvo vseh
vojaških kapelanov in vsega dela za ka-
toliške vojake. Škof Hayes je prepotoval
celo Ameriko in obiskal vsa vojaške
"kempe" in jih nadzoroval. Te dni se
je vrnil s svojega potovanja in izdal sle-
dečo izjavo:

"Sedaj je več kot 500 katoliških duhov-
nikov nastavljenih kot vojaških kapela-
nov v armadi kakor v mornarici Združe-
nih držav in vojakov je nekako ena tretji-
na cele vojske katolikov. Sedaj ko sem
končal nadzorstvo tukaj v Ameriki, na-
meravam iti v Evropo v kratkem času.

Prva miselj, katera mi pride po konča-
ni vizitaciji več kot petdeset vojaških

središč, je veliko občudovanje tega, kar
je Zvezna vlada dosegla pri armadi in
mornarici, bodisi glede krasnih krajev,
katere si je izbrala za vežbališča, bodisi
glede ureditve teh "kempev" in vojaških
postaj za vojake in mornarje.

V začetku se je grajalo vlado, da ni bi-
la pripravljena, ko je napovedala vojsko.
Toda sedaj ko sem obiskal vse te različne
kraje po celi deželi, rečem, da tedaj
Washington ni pokazal, kaj ima v rokah
in je bil v resnici bolj pripravljen, kakor
smo pa mi vedeli.

Kar se tiče skrbi za naše moštvo, pri-
šel sem do trdnega prepričanja, da še ni-
kdar nikjer na svetu kako vojaštvo, zla-
sti v tako velikanski množici, ni bilo bolje
poskrbljeno, kakor naše sedaj. Naši
"boys" imajo čedna stanovanja, imajo
izvrstno hrano in so dobro poskrbljeni

od vlade. Vse, kar bi dovoljeno moglo zanimati mladeniča za vse je poskrbljeno. Kolumbovi vitezi (K. of C.) Y. M. C. A. in Jewish Welfare organizacija, kakor tudi druge organizacije so se vse združile, da bi poskrbele za našega vojaka in mornarja v onih uricah, ko je prost strogega vojaškega življenja, da ga popeljejo nazaj v navadno življenje, to je domov, na katerega se našim "boysom" ne dovoli, da bi pozabili.

Amerikanske matere ne morejo nikdar biti dovolj hvaležne prezidentu Združenih držav, vojnemu tajniku in tajniku mornarice za obilno skrb, pozornost in varstvo, s katero posvečujejo skrbi našega vojaka ali mornarja ne samo v kempah samih, temveč tudi zunaj kemp.

Dobre moralne razmere po kempah in vojaških postajah je dosegel kakor Fordickov odbor tako tudi tako imenovana vojaška policija. Toda ne sme se misliti, da morda vojaške oblasti same

ne skrbe za vse to, temveč store vse, da drže v redu razmere po kempah kakor tudi zunaj kemp in ohranjajo moralo čisto.

Duhovniki po veliko mestih in vaseh blizu kemp so mi rekli, da so moralne razmere po njih župnijah sedaj boljše, od kar je vojaštvo v bližini, kakor pa so bile preje.

(Opazka: V "katoliški" Avstriji je bila pa vojašnica pohujševalnica mladeničev-vojakov in kuga za okolico).

Da rečem, ko bi bili ameriški "boys", doma tako zavarovani pred slabim vplivom, kakor so sedaj v vojašnici, bilo bi veliko bolje za ameriško prihodnost!

Ali ni to krasno spričevalo? V resnici ponosni smo lahko na tako veliko državo, ki ni velika samo po svoji razsežnosti, temveč velika tudi po duhu in prepričanju.

Bog živi našo lepo novo domovino Združene države!

DOPISI.

Ely, Minn. Dne 28. julija je bila v naši naselbini redka slavnost. Rt. Rev. Monsignor F. J. Buh, generalni vikar dulutske škofije je obhajal svojo demantno mašo ali šestdesetletnico mašništva. Ob pol enajstih je častitljivi jubilar daroval slovesno sv. mašo, pri kateri so asistovali Rev. J. Schiffrer iz Chisolma, Rev. Josip Trobec iz Little Falls, Minn, domači kapelan Rev. Frančišek Mihelčič in Dr. Seliškar, profesor iz St. Paula, Minn. Slovesnost je povečala navzočnost slovenskega vladike Rt. Rev. Jakoba Trobec, ki je prihitel iz St. Paula, kjer nadomestuje bolnega škofa Irelanda.

Popoldne je bila druga slovesnost, namreč 516 otrok je prejelo zakrament sv. birme. Milostljivi škof je imel v srce segajoči nagovor birmancem, ob enem je pa slavil zasluge preč. g. jubilanta in njegovo iskreno in nesebično delovanje šestdesetih let težke duhovske službe.

Udeležba je bila velikanska. Vsem bo pa ostala ta redka svečanost dolgo v spominu.

J. P.

Sheboygan, Wis. Društvo Najsvetejšega Imena ima svojo četrletno spoved dne 7. septembra in dne 8. septembra skupno sv. obha-

jilo. to je na dan rojstva Marijinega, (ali malelega šmarna). Toraj člani društva N. S. I. ne pozabite obljub, katere ste javno obljubili pri slovesnem vsprejemu v društvo N. S. I. Po sv. obhajilu bo slovesen sprejem v društvo, ako kateri mož želi pristopiti, naj se udeleži ta dan sv. obhajila.

John Udovich, tajnik
društ. N. S. I.

Springfield, Ill. Dragi Urednik: — V zadnjem dopisu sem omenila, da smo v Springfieldu ustanovili slovanski klub za mladeniče in dekleta vseh slovanskih narodnosti. Sedaj Vam sporočam, da smo dne 31. julija zvečer priredili tako imenovani "Ice Cream Social" in objednem smo imeli tudi blagoslovljenje vojaške zastave ali service flag. Vreme je bilo krasno in ljudje so se vdeležili v obilnem številu. Mislim da jih je bilo okrog 2500, tako so poročali naši Springfieldski časniki.

Prejšnji governor Yates je imel ginljiv govor in Mr. William Dodd Chenery je vodil patrijotično petje (v angleškem jeziku) in je tudi preskrbel za godbo. Moram omeniti, da zgoraj omenjena gospođa nista katoličana, ampak se zelo trudita za napredek Sv. Barbare.

Imamo še mnogo drugih protestanskih prijateljev, ki pomagajo. Le premislite, če se taki ljudje trudijo za katoliško cerkev, zakaj bi se pa lastni farani, katoličani ne? Toda veliko jih je mlačnih, ki se nič ne brigajo in še druge odvrčajo. Toda ne bodo nič opravili! Ako eni milost božjo ob sebe mečejo, drugi jo pa pobirajo. Ta "Ice Cream Social" je bila prva prireditve Slovanskega Kluba. Vendar to je samo začetek. V nedeljo 4. avgusta bomo imeli tudi piknik v Zoo parku. Upamo da bode naše delo uspešno. Gotovo mora biti, ker v Boga zaupamo in pridno molimo. Bog nas ne bode zapustil. Delo pri župnišču se nadaljuje vsaki dan in vse gre v naj. lepšem redu. Te dni so nas obiskali naš prejšnji g. župnik, Rev. Francišek Saloven, ki so sedaj v La Salle, Ill., in oni so tudi pred kratkim dovršili krasno novo cerkev. Kakor so nam sporočili, bode blagoslovljena prvega septembra. Ne morete si predstavljati našega veselja ko smo jih zopet videli v naši cerkvi, za katero so se svojčas toliko trudili. Drugega, mislim, da ni nič za sporočati; saj mislim da je to dovolj! Iskreni pozdrav vsem čitateljem Ave Maria. Listu pa obilo naročnikov

Katherine Germovšek.

Mascontah, Ill. Cenjeni g. urednik: — V prigribu pošiljam nadaljno naročnino, ki mi ta mesec poteče. List A. M. se mi zelo dopade, posebno ker dobro krtačite chikaške frajtarje. Tudi bi bilo dobro še tiste agente S. N. P. J. popraskati, ki odvrčajo ljudi od katol. Jednot in jih vabijo v svoje, kjer jih potem popolnoma zaslepe.

Pozdrav! John Založnik

RAZNO,

Catholic Press Association of America, organizacija katoliških časnikarjev in publicistov je imela svojo letno zborovanje v Chicagi, v Congress Hotelu od 11. do 18. avgusta. — Ta organizacija ima posebno kabelno zvezo z Evropo in skuša pobijate lažnjiva poročila, katera se pogosto razširjajo po sovražnikih vere po svetu, zlasti zoper sv. katol. cerkev. Več o tej zanimivi konvenciji pri priliki.

Kaj so K. of C. — Kolumbovi vitezi, to se kaže zlasti sedaj. Kar je ta organizacija dosedla in storila za katoliške vojake, to je naravnost občudovanja vredno. Te dni je imela ta organizacija svojo letno konvencijo. katol. moške so se zavedli velikega časa in velikanskih dolžnosti, katere ima vsak katoličan sedaj. Zato so to konvencijo imenovali "Victory Convention" in vse posvetovanje se je vršilo samo: kako pomagati katoliškim vojakim. Sklenili so nabrati tekom malo mesecev celih 50 milijonov v ta namen. —

Čast taki organizaciji — Katoliški Slovenci, pristopajte v to organizacijo!

"Local Catholic Employment Bureau" — katoliška posredovalnica za delo v Chicagi je postala del Zvezine posredovalnice za delo

Pred nekaj časa nas je nek modrijan v Gl Smrdobe pozval, naj gremo brez mostu, po vodi preko Hudsona v New Jersey. Če to storimo, potem bode pa veroval, da je Bog. — Mi pa pravimo: Kondež, komar je dosti majhna živalica. Ako vsi učenjaki sveta z vami, Kondež vred, le enega samega komarčka "skupaj spravite," če bode živel tudi morda samo eno uro, da, rečemo še več: če dokažete, da je ves človeški razum skupaj v vseh milijonih (?) let obstanka sveta — kakor trdite, da svet obstoji — le ene malo iskrico življenja, če tudi morda samo rastlinico najnižje vrste naredil, če dokažete vsaj, da je le eno malo gorčično zrnce samo nastalo in vsklilo — pa smo danes vsi vaši. Vsi pustimo Ave Maria in se naročimo na vaš list. Alla, Kondež, na noge!

Nekaj časa sem srco opustili "Rdeče koprive", ker smo mislili, da bode veliki čas izmodril prismode, kakor Kondo, Kristana. Vzlasti smo mislili, da bodo izrekli velikih mož, kakor naš predsednik Wilson, da bode izjava 100 milijonskega naroda, ki je po svojih zastopnikih uradno priznal eksistenco Boga, da, mislili smo, da bode vsaj to vpljvalo na njih srce — na razum itak ne more, ker ga nimajo, da bodo pustili versko vprašanje za druge čase, da bodo skušali posvetiti svoje nesrečno pero res kaki obče koristni stvari. — Pa je vse zastoj! Nič jih ne izmodri, nič jih ne strezni. Pijani so svojega fanatizma, zaslepljeni so od svoje strasti — in tu je potem vse zastoj. — Te nesrečne reve so živ dokaz resničnosti besedi Gospoda Jezusa, "da greh zoper sv. Duha ne bode odpuščen ne na tem ne na onem svetu." "V trdovratnosti nespokoren ostati," "Spoznani resnici se vstavljati do lepega opominjevanja otrjano srce imeti," — to so pa ravno grehi teh revčkov. — O, kako ste pomilovanja vredni!

\$8.448.82. je imela "Prosveta" deficita v letu 1917. Ta deficit seveda se je pokrili z Jednote. Ubogo zaslepljeno delavstvo, kako se daš mirno molzti. Treba ti samo malo peska v oči nasuti, pa se te lahko skube kolikor se te hoče. — Za božjo voljo, kaj res pri celi Narodni Jednoti ni več mož, ki bi trezno znali misliti, ki bi znali računati? — Dobro, le dajte se varati! — Pravijo, da članstvo dobiva glasilo brezplačno. Pri tem so pa šli iz žepa nezavednega članstva toliko tisočaki — za glasilo — ki go dobe brez plačno! — Ali razumete "trik" vaših kolovodij? — Delegat Mat. Kezele iz Rosbyn Wash. se je oglašil proti temu v štev. 184. — Preberite ta njegov članek, ki kaže, da so še vendar udje, ki znajo čitati računsko poročila in jih razumejo. Pa, kako so spakedrali to lep in pameten dopis? Brez oklepajev je urednik neollikano nahrulil dopisnika v tem samem članku, samo da bi čitatelje zmedel. Z "Avstrijakom, jugoslav. monarhistom, kajzerjevem radikalcel", je nagnal člana, ki vidi v "karte".